

Elite Pankkiiriliike Oy

TIETOJA PALVELUNTARJOAJASTA JA TARJOTTAVISTA
SIJOITUS- JA OHEISPALVELUTUOTTEISTA

elite
PANKKIIRILIIKE

SISÄLTÖ

1. YLEISTÄ	3	9. KANNUSTIMET	6
2. TIEDOT ELITE PANKKIIRILIIKE OY:STÄ JA SEN PUOLESTA JA LUKUUN TOIMIVASTA SIDONNAISASIAMIEHESTÄ	3	10. SIJOITUSPALVELUN TARJOAMISESSA NOUDATETTAVAT ASIAKASLUOKITTELUUN, TIEDONANTO- JA SELONOTTOVELVOLLISUUTEEN LIITTYVÄT MENETTELYTAVAT	6
• Elite Pankkiiriliike Oy	3	• Yleistä asiakasluokittelusta	6
• Sidonnaisasiamiehet	3	• Asiakasluokituksen muuttamista koskeva hakemus	6
• Yhteystiedot	3	• Luokittelun vaikutukset sijoittajansuojaan	6
• Valvova viranomainen	3	• Luokittelun vaikutus sovellettaviin menettelytapavaatimuksiin	7
3. ASIOINTITAVAT JA -KIELET	3	11. TIETOJA RAHOITUSVÄLINEISTÄ JA NIIHIN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ	8
4. TIEDOT ELITE PANKKIIRILIIKE OY:N JA SEN SIDONNAISASIAMIEHEN TARJOAMISTA PALVELUISTA	4	12. VEROTUS	13
• Toimeksiantojen välitys	4	13. ASIAKASNEUVONTA JA OIKEUSSUOJAKEINOT	13
• Sijoitusneuvonta	4		
• Oheispalveluiden markkinointi	4		
5. ASIAKASVAROJEN SÄILYTTÄMINEN	4		
6. TOIMINTAPERIAATTEET TOIMEKSIANTOJA VÄLITETTÄESSÄ JA TOTEUTETTAESSA	5		
7. SIJOITUS- JA OHEISPALVELUIHIN LIITTYVÄT KULUT JA PALKKIOT	5		
8. ETURISTIRIITATILANTEIDEN HALLINTA	5		

1. YLEISTÄ

Tähän tiedotteeseen on koottu arvopaperimarkkinalain ja sen nojalla annettujen viranomaissäännösten mukaiset tiedot sijoituspalvelujen tarjoajasta, tarjottavista palveluista sekä yleisimmistä rahoitusvälineistä ja niihin liittyvistä tyypillisimmistä riskeistä. Tarkemmat palvelu- ja tuotekohtaiset tiedot sekä mahdolliset so-

pimusehdot ilmoitetaan tarvittaessa palvelun tai rahoitusvälineen tarjoamisen yhteydessä. Tiedot annetaan Suomen lainsäädännön mukaisina. Elite Pankkiiriliike Oy päivittää näitä tietoja tarvittaessa. Päivitykset ovat saatavilla osoitteesta www.elitepankkiiriliike.fi.

2. TIEDOT ELITE PANKKIIRILIIKE OY:STÄ JA SEN PUOLESTA JA LUKUUN TOIMIVASTA SIDONNAISASIAMIEHESTÄ

ELITE PANKKIIRILIIKE OY

Elite Pankkiiriliike Oy on suomalainen sijoituspalveluyritys, jolle Finanssivalvonta on myöntänyt sijoituspalveluyrityksistä annetun lain mukaisen toimiluvan toimeksiantojen välittämiseen ja rahoitusvälineitä koskevan sijoitusneuvonnan tarjoamiseen sekä saman lain mukaisten oheispalvelujen kuten varainhoitopalveluiden välittämiseen.

Elite Pankkiiriliike Oy on merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään kaupparekisteriin Y-tunnuksella 2291136-6. Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

SIDONNAISASIAMIEHET

Elite Pankkiiriliike Oy tarjoaa alla mainittuja sijoitus- ja oheispalveluja myös sidonnaisasiamiestensä välityksellä. Elite Pankkiiriliike Oy:n sidonnaisasiamiehet toimivat yhtiön lukuun ja vastuulla. Sidonnaisasiamiehet voivat:

1. vastaanottaa ja välittää Elite Pankkiiriliike Oy:n tarjoamiin si-

joitus- ja oheispalveluihin liittyviä asiakkaiden ohjeita ja toimeksiantoja,

2. välittää Elite Pankkiiriliike Oy:n tarjoamia rahoitusvälineitä asiakkaille,

3. markkinoida Elite Pankkiiriliike Oy:n tarjoamia sijoitus- ja oheispalveluja.

Yhtiö pitää sidonnaisasiamiehistään julkista rekisteriä, joka on nähtävillä yhtiön pääkonttorissa. Elite Pankkiiriliike Oy on ilmoittanut käyttämänsä sidonnaisasiamiehet Finanssivalvonnalle. Sidonnaisasiamiesten rekisteröintivaltio on Suomi.

YHTEYSTIEDOT

Elite Pankkiiriliike Oy:n pääkonttori sijaitsee osoitteessa Eteläesplanadi 22 C, 00130 Helsinki ja hallintokeskus osoitteessa Kalevankatu 9 B 21, 60100 Seinäjoki. Muiden toimipaikkojemme ajantasaiset yhteystiedot löytyvät Internet-sivuiltamme www.elitepankkiiriliike.fi kohdasta Yhteystiedot. Sidonnaisasiamiesten yhteystiedot ovat saatavilla yhtiön pääkonttorista.

3. ASIOINTITAVAT JA -KIELET

Asiakas voi asioida yhtiön ja sen sidonnaisasiamiesten kanssa kirjeitse, faksilla, sähköpostilla ja tapaamalla heidän edustajiaan henkilökohtaisesti. Asiakaspalvelua tarjotaan suomen kielellä. Elite Pankkiiriliike Oy:llä on oikeus lähettää sijoituspalveluun liittyvää kirjallista tietoa asiakkaalle kirjeitse, telefaxilla, kyseessä olevassa palvelussa vakiintuneesti käytetyllä tavalla tai muulla

asiakkaan kanssa erikseen sovitulla tavalla. Telefaksin ja sähköpostin, jos sellaisesta on sovittu asiakkaan kanssa käytettäväksi, käyttämiseen viestintävälineenä liittyy erityisiä riskejä muun muassa sen vuoksi, että viesti ei mahdollisesti saavu perille, viesti saattaa joutua ulkopuolisen tietoon tai ulkopuolinen saattaa muunnella viestin sisältöä. Elite Pankkiiriliike Oy:llä on oikeus

VALVOVA VIRANOMAINEN

Sijoituspalvelutoiminta

Elite Pankkiiriliike Oy:n sijoituspalveluyrityksistä annetun lain mukaista toimintaa valvova viranomainen on Finanssivalvonta, Snellmaninkatu 6, PL 159, 00101 Helsinki, puhelin 010 831 51 (vaihe), faksi 010 831 5328. Lisätietoja: www.finanssivalvonta.fi.

luottaa telefaksin tai sähköpostin välityksellä saamansa palvelua koskevan viestin aitouteen ja oikeellisuuteen. Palvelua mahdollisesti koskevat raportit sekä raporttien toimitusväli ja -ajankohta käyvät ilmi palvelua koskevista ehdoista tai mahdollisesta sopimuksesta.

4. TIEDOT ELITE PANKKIIRILIIKE OY:N JA SEN SIDONNAISASIAMIESTEN TARJOAMISTA PALVELUISTA

TOIMEKSIANTOJEN VÄLITYS

Elite Pankkiiriliike Oy ja sen lukuun ja vastuulla toimivat sidonnaisasiamiehet välittävät Elite Pankkiiriliike Oy:n kulloinkin edustamien yhteistyökumppaneiden sijoitusrahasto-osuuksia ja strukturoituja tuotteita ottamalla vastaan asiakkaiden sijoitusrahasto-osuuksia koskevia merkintä-, lunastus-, ja vaihtotoimeksiantoja sekä strukturoitujen tuotteiden osto- tai merkintäsitoumuksia sekä myyntitoimeksiantoja.

Sijoitusrahasto-osuuksia koskevat toimeksiannot Elite Pankkiiriliike Oy välittää asianomaiseen rahastoyhtiöön toteutettavaksi. Strukturoituja tuotteita koskevat toimeksiannot Elite Pankkiiriliike Oy välittää edelleen toimeksiannon toteuttajalle. Asiakkaan kanssa solmitaan toimeksiantojen välityksestä asiakassopimus.

SIJOITUSNEUVONTA

Elite Pankkiiriliike Oy tai sen lukuun ja vastuulla toimivat sidonnaisasiamiehet voivat antaa sijoitusneuvontaa asiakkailleen Elite Pankkiiriliike Oy:n tarjoamia rahoitusvälineitä koskeviksi liiketoimiksi. Sijoitusneuvolla tarkoitetaan asiakkaan pyynnöstä tai

Elite Pankkiiriliike Oy:n edustajan aloitteesta tapahtuvaa yksilöllisen suosituksen antamista asiakkaalle Elite Pankkiiriliike Oy:n välittämää rahoitusvälinettä koskevaksi liiketoimeksi, silloin kun sijoitusneuvonnan antamista varten kartoitetaan asiakkaan yksilölliset olosuhteet. Sijoitusneuvontaa ei ole yleisluonteisten suositusten antaminen kuten esim. suositukset omaisuuslajipainotuksesta tai ”osta”-, ”myy”- tai ”pidä”-suositukset. Myöskään markkinointi ei ole sijoitusneuvontaa.

OHEISPALVELUIDEN MARKKINOINTI

Elite Pankkiiriliike Oy ja sen lukuun ja vastuulla toimivat sidonnaisasiamiehet voivat markkinoida Elite Pankkiiriliike Oy:n kulloinkin edustamien yhteistyökumppaneiden omaisuudenhoitopalveluita sekä sijoituspalveluun liittyviä luottoja ja muuta rahoitusta.

5. ASIAKASVAROJEN SÄILYTTÄMINEN

Elite Pankkiiriliike Oy tai sen sidonnaisasiamiehet eivät säilytä asiakkaidensa varoja tai pidä hallussaan asiakkaiden rahoitusvälineitä. Suomalaisia sijoitusrahasto-osuuksia säilytetään rahastoyhtiön ylläpitämässä rahasto-osuusrekisterissä ja strukturoituja tuotteita asiakkaan toisella palveluntarjoajalla avaamassa säilytyksessä.

6. TOIMINTAPERIAATTEET TOIMEKSIANTOJA VÄLITETTÄESSÄ JA TOTEUTETTAESSA

Elite Pankkiiriliike Oy on määritellyt toimintaperiaatteet, joita se ja sen sidonnaisasiamiehet noudattavat lähettäessään asiakkaan Eliten Pankkiiriliike Oy:n kulloinkin edustamien yhteistyökumppaneiden sijoitusrahasto-osuuksia ja strukturoituja tuotteita koskevia toimeksiantoja edelleen toteutettavaksi. Asiakkaan Elite Pankkiiriliike Oy:lle tai sen sidonnaisasiamiehelle antamat erityiset ohjeet ovat aina ensisijaisia suhteessa jäljempänä yksilöityihin toimintaperiaatteisiin. Asiakkaan antamien erityisten ohjeiden noudattaminen saattaa estää Elite Pankkiiriliike Oy:tä tai sen sidonnaisasiamiestä toteuttamasta toimintaperiaatteiden mukaisia toimenpiteitä. Elite Pankkiiriliike Oy:n sidonnaisasia-

miehet lähettävät edellä mainitut asiakkailta vastaanottamansa toimeksiannot viipymättä Elite Pankkiiriliike Oy:lle, joka lähettää viipymättä edelleen sijoitusrahastoa koskevat toimeksiannot asianomaiseen rahastoyhtiöön toteutettavaksi ja strukturoituja tuotteita koskevat toimeksiannot toimeksiannon toteuttajalle.

Elite Pankkiiriliike Oy lähettää strukturoitua tuotetta koskevan toimeksiannon toiselle arvopaperivälittäjälle toteutettavaksi ja jollei tämän toisen arvopaperivälittäjän kanssa toisin sovita eikä asiakkaan antamista ohjeista muuta johdu, toimeksiannon toteuttamisessa sovelletaan toisen arvopaperivälittäjän toimeksiantojen toteuttamista koskevia toimintaperiaatteita.

Elite Pankkiiriliike Oy:llä ja sen sidonnaisasiamiehillä on oikeus poiketa tilapäisesti näistä toimintaperiaatteista järjestelmien tai muiden toimintaedellytysten toimintahäiriöiden vuoksi. Elite Pankkiiriliike Oy arvioi säännöllisesti toimeksiantojen välittämistä koskevien toimintaperiaatteidensa sisältöä ja asianmukaisuutta. Elite Pankkiiriliike Oy ilmoittaa sen ja sidonnaisasiamiestensä toimintaperiaatteiden olennaisista muutoksista verkkosivuillaan. Muutokset ja päivitykset tulevat voimaan sinä päivänä, jona ne julkaistaan verkkosivuilla.

7. SIJOITUS- JA OHEISPALVELUIHIN LIITTYVÄT KULUT JA PALKKIOT

Elite Pankkiiriliike Oy tai sen sidonnaisasiamiehet eivät peri asiakkailtaan sijoitusneuvonnasta, toimeksiantojen välityksestä tai yhteistyökumppaneiden sijoitus- tai oheispalveluiden markkinoinnista palkkiota tai kuluja. Toiminnan kustannukset katetaan yhteistyökumppaneilta saatavilla palkkioilla ja/tai palkkionpa-

lautuksilla. Siltä osin kuin Elite Pankkiiriliike Oy muutoin perii sijoituspalvelun tarjoamisesta kuluja tai palkkiota, ne ilmoitetaan kyseisen palvelun osalta asiakkaalle tai niistä sovitaan asiakkaan kanssa. Elite Pankkiiriliike Oy:n yhteistyökumppani perii omiin tuotteisiinsa liittyvät palkkiot ja kulut suoraan asiakkaalta.

8. ETURISTIRIITATILANTEIDEN HALLINTA

Elite Pankkiiriliike Oy ja sen sidonnaisasiamiehet noudattavat Elite Pankkiiriliike Oy:n hallituksen hyväksymiä toimintaperiaatteita eturistiriitojen hallinnasta mahdollisten eturistiriitatilanteiden tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi. Eturistiriidalla tarkoitetaan poikkeuksellista sijoituspalvelun tarjoamiseen liittyvää tilannetta esim. asiakkaan ja Elite Pankkiiriliike Oy:n välillä tai asiakkaan ja Elite Pankkiiriliike Oy:n sidonnaisasiamiehen välillä, mihin voi liittyä asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski. Eturistiriita voi syntyä myös Elite Pankkiiriliike Oy:n ja sen henkilökunnan välille, Elite Pankkiiriliike Oy:n ja sen sidonnaisasiamiehen välille tai sidonnaisasiamiehen ja sen henkilökunnan välille tai sidonnaisasiamiesten välille tai kahden asiakkaan välille.

Elite Pankkiiriliike Oy voi tarjota asiakkailleen sijoitusneuvontaa ja Elite Pankkiiriliike Oy ja sen sidonnaisasiamiehet voivat tarjota asiakkailleen toimeksiantojen välitystä sekä markkinoida

Elite Pankkiiriliike Oy:n yhteistyökumppaneiden tuotteita ja palveluja. Näitä palveluita tarjotessa on mahdollista, että eturistiriitatilanteita saattaa syntyä. Elite Pankkiiriliike Oy ja sen sidonnaisasiamiehet pyrkivät tunnistamaan ja ehkäisemään aktiivisesti mahdolliset eturistiriitatilanteet mm. erilaisten organisatoristen ja hallinnollisten toimenpiteiden avulla. Toimenpiteet vaihtelevat sen mukaan, mistä liiketoiminnasta tai palvelusta on kyse.

Elite Pankkiiriliike Oy:n ja sen sidonnaisasiamiesten käyttämiä keinoja eturistiriitojen hallitsemiseksi ovat mm. henkilöiden tai toimintojen välisten tietojen vaihdon estäminen tai valvominen esim. erillisten tietojärjestelmien ja käyttövaltuuksien avulla, toimintojen ja toimitilojen asianmukaisen erottamisen avulla, henkilökunnan ja johdon kaupankäyntisääntöjen ja henkilökunnan ja johdon sivutoimia koskevien periaatteiden avulla. Elite Pankkiiriliike Oy kiinnittää erityistä huomiota eturistiriitojen

tunnistamiseen ja ehkäisemiseen sijoitusneuvonnassa. Lisäksi Elite Pankkiiriliike Oy ja sen sidonnaisasiamiehet kiinnittävät erityistä huomiota eturistiriitojen tunnistamiseen ja ehkäisemiseen toimeksiantojen välityksessä.

Jos eturistiriitatilannetta ei edellä mainituista toimenpiteistä huolimatta voida välttää, asiakkaalle kerrotaan eturistiriitatilanteen luonne ja syyt ennen liiketoimen suorittamista. Asiakas harkitsee itsenäisesti haluaako hän kerrotusta eturistiriitatilanteesta huolimatta, että liiketoimi suoritetaan. Elite Pankkiiriliike Oy ja sen sidonnaisasiamies voivat myös kieltäytyä sijoituspalvelun tarjoamisesta eturistiriitatilanteesta. Elite Pankkiiriliike Oy:n hallitus tarkistaa Elite Pankkiiriliike Oy:n ja sen sidonnaisasiamiesten toimintaperiaatteiden sisällön ja ajantasaisuuden säännöllisesti.

9. KANNUSTIMET

Kannustimella tarkoitetaan arvopaperimarkkinalain mukaan maksua tai etuutta, jonka Elite Pankkiiriliike Oy voi saada sijoituspalvelun tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä yhteistyökumppaneiltaan tai maksaa tällaisessa yhteydessä yhteistyökumppanilleen. Elite Pankkiiriliike Oy ja sen sidonnaisasiamiehet antavat asiakkaalle tämän pyynnöstä lisätietoja tällaisista maksuista ja palkkioista. Elite Pankkiiriliike Oy on sopinut palkkiopalautusjärjestelyistä niiden yhteistyökumppaneidensa kanssa, joiden sijoitusrahastoja ja strukturoituja tuotteita se kulloinkin välittää. Elite Pankkiiriliike Oy voi saada palkkiopalautuksia välittämiensä yhteistyökumppaneiden hallinnoimien sijoitusrahas-

tojen merkintä-, lunastus- ja hallinnointipalkkioista sekä strukturoitujen tuotteiden merkintä-, osto- ja järjestelypalkkioista. Välittäessään strukturoituja toimeksiantoja Elite Pankkiiriliike Oy voi saada yhteistyökumppaneiltaan palkkioita.

Palkkionpalautusten ja palkkioiden määrä ja peruste voi vaihdella yhteistyökumppaneittain ja tuotteittain. Palkkionpalautukset eivät lisää asiakkaiden kustannuksia. Palkkionpalautukset ja palkkiot ovat korvausta Elite Pankkiiriliike Oy:lle sen yhteistyökumppaneiden tuotteiden ja palveluiden myynti- ja markkinointityöstä tai korvausta näiden palveluiden hoitamisesta, ja niillä katetaan siten ensisijaisesti toiminnasta aiheutuvia kustannuksia.

Lisäksi näillä palkkioilla parannetaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua ja mahdollistetaan laaja korkeatasoisten tuotteiden ja palveluiden tarjoaminen ja ylläpitäminen.

Elite Pankkiiriliike Oy pyrkii neuvottelemaan palkkionpalautuksia ja palkkioita koskevat ehdot mahdollisimman yhdenmukaisiksi, jotta palkkionpalautukset eivät aiheuttaisi eturistiriitoja Elite Pankkiiriliike Oy:n ja asiakkaan tai Elite Pankkiiriliike Oy:n sidonnaisasiamiehen ja asiakkaan välille.

Yhteistyökumppaneiltaan saamistaan palkkioista Elite Pankkiiriliike Oy maksaa palkkionpalautusta sidonnaisasiamiehilleen.

10. SIJOITUSPALVELUN TARJOAMISESSA NOUDATETTAVAT ASIAKASLUOKITTELUUN, TIEDONANTO- JA SELONOTTOVELVOLLISUUTEEN LIITTYVÄT MENETTELYTAVAT

YLEISTÄ ASIAKASLUOKITTELUSTA

Arvopaperimarkkinalain mukaan Elite Pankkiiriliike Oy:n on ilmoitettava asiakkaalle tämän luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Luokittelu tapahtuu suoraan lain nojalla, ja arvopaperimarkkinalaki sisältää yksityiskohtaiset määräykset luokitteluun vaikuttavista tekijöistä. Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin. Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus ilmoittaa Elite Pankkiiriliike Oy:lle tai sen sidonnaisasiamiehelle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa asiakkaan luokitteluun.

soveltamiseen. Ammattimaista asiakasta voidaan tämän hakemuksesta kohdella ei-ammattimaisena asiakkaana tai hyväksyttävänä vastapuolena. Myös ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena asiakkaana. Hyväksyttäväksi vastapuoleksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena tai ei-ammattimaisena asiakkaana. Elite Pankkiiriliike Oy harkitsee tapauskohtaisesti luokittelun muuttamisen edellytyksiä ja sitä, hyväksyykö se asiakkaan hakemuksen. Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus pyytää ei-ammattimaisen asiakkaan kohtelua, jos asiakas katsoo, ettei tällä ole riittävää kokemusta ja tietämystä arvioida tai hallita palveluun tai liiketoimeen liittyviä riskejä.

tomia saatavia sopimuksen mukaisesti. Yhdelle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan yhdeltä sijoituspalvelu yritykseltä olevan saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Rahasto ei korvaa osakekurssin laskusta tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita, joten asiakas vastaa edelleen omien sijoituspäätöksensä seurauksista. Ulkomaisen palveluntarjoajan Suomessa sijaitsevan sivuliikkeen ei-ammattimaiset asiakkaat kuuluvat pääsääntöisesti palveluntarjoajan kotivaltion sijoittajansuojan piiriin. Ammattimainen asiakas ei kuulu Sijoittajien korvausrahaston suojan piiriin.

Jos palveluntarjoaja tarjoaa sijoituspalveluna vain toimeksiantojen välittämistä tai sijoitusneuvontaa, eikä sillä ole hallussaan tai hallinnoitavanaan asiakasvaroja, sen asiakkaat eivät kuulu Sijoittajien korvausrahaston suojan piiriin. Elite Pankkiiriliike Oy:n asiakkaat eivät kuulu näin ollen Sijoittajien korvausrahaston piiriin Elite Pankkiiriliike Oy:n tai sen sidonnaisasiamiehen antaman sijoituspalvelun osalta.

ASIAKASLUOKITUKSEN MUUTTAMISTA KOSKEVA HAKEMUS

Asiakkaalla on oikeus hakea Elite Pankkiiriliike Oy:n tai sen sidonnaisasiamiehen Elite Pankkiiriliike Oy:n lukuun tekemän asiakasluokittelun muuttamista. Luokittelun muuttamista koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti. Luokittelun muuttamisella voi olla vaikutusta sijoittajansuojan ja menettelytapasääntösten

LUOKITTELUN VAIKUTUKSET SIJOITAJANSUOJAAN

Suomen lainsäädännön mukaan ei-ammattimaiset asiakkaat ovat Sijoittajien korvausrahaston suojan piirissä. Rahasto korvaa sijoittajalle aiheutuneet menetykset silloin, kun rahaston jäsen ei ole suorittanut suojan piiriin kuuluvan sijoittajan selviä ja riidat-

LUOKITTELUN VAIKUTUS SOVELLETTA- VIIN MENETTELYTAPAVAATIMUKSIIN

Ei-ammattimainen asiakas

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen mahdollisen kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot palveluntarjoajasta sekä tarjottavasta palvelusta. Myös tiedoissa tapahtuneista olennaisista muutoksista on ilmoitettava. Tiedot on annettava pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi tulos-
taa tai tallentaa ne. Tiedot voidaan antaa myös palveluntarjoajan verkkosivuilla, mikäli asiakas on antanut tähän suostumuksensa.

Asianmukaisuuden arvioiminen

Tarjotessaan toimeksiantojen välittämistä ei-ammattimaiselle asiakkaalle Elite Pankkiiriliike Oy:n ja sen sidonnaisasiamaisten on pyydettävä asiakkaalta vähintään tiedot tämän kyseistä rahoitusvälinettä tai sijoituspalvelua koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä voidakseen arvioida, onko rahoitusväline tai palvelu asiakkaan kannalta asianmukainen. Palveluntarjoajalla on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Mikäli Elite Pankkiiriliike Oy tai sen sidonnaisasiamies katsoo, ettei rahoitusväline tai palvelu ole asiakkaan kannalta asianmukainen, on sen ilmoitettava tästä asiakkaalle. Elite Pankkiiriliike Oy:n ja sen sidonnaisasiamiesten on myös kerrottava asiakkaalle, mikäli se ei voi arvioida rahoitusvälineen tai palvelun asianmukaisuutta asiakkaalle siitä syystä, että asiakas ei ole antanut kaikkia arvioinnin perusteeksi tarvittavia tietoja.

Soveltuvuuden arvioiminen

Elite Pankkiiriliike Oy:n tarjotessa asiakkaalleen sijoitusneuvontaa sen on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta, kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä sekä sijoitustavoitteista, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita. Elite Pankkiiriliike Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin. Elite Pankkiiriliike Oy:n tulee edellä hankkimiensa tietojen valossa ar-

vioida, vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita, kykeneekö asiakas kantamaan taloudellisesti mahdollisen riskin ja onko asiakkaalla tarvittava sijoituskokemus ja -tietämys riskien ymmärtämiseksi suositeltuun toimeen.

Jos Elite Pankkiiriliike Oy ei saa riittäviä tietoja, se ei saa suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä. Elite Pankkiiriliike Oy voi itse arvioida, minkä merkityksen antaa sille, ettei asiakas anna kaikkia soveltuvuuden arvioimiseksi tarvittavia tietoja.

Ammattimainen asiakas

Ammattimaiselle asiakkaalle on annettava yleiskuvaus palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta ja niihin liittyvistä tyypillisistä riskeistä, jos se on tarpeellista ottaen huomioon kyseisen asiakkaan sijoituskokemuksen. Ammattimainen asiakas ei kuulu menettelytapasäännösten suojan piiriin.

Soveltuvuuden arvioiminen

Elite Pankkiiriliike Oy:n tarjotessa sijoitusneuvontaa, on sen hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta sekä sijoitustavoitteista, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita. Palveluntarjoajalla on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Jos asiakas on suoraan lain nojalla luokiteltu ammattimaiseksi asiakkaaksi, Elite Pankkiiriliike Oy voi sijoitusneuvontaa tarjottaessa olettaa, että asiakas pystyy kantamaan taloudellisesti suositeltuun liiketoimeen liittyvät asiakkaan sijoitustavoitteiden mukaiset sijoitusriskit, eikä asiakkaan taloudellista asemaan ole näin ollen tarpeen selvittää.

Elite Pankkiiriliike Oy:n tulee edellä hankkimiensa tietojen valossa arvioida, vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu

asiakkaan sijoitustavoitteita. Jos Elite Pankkiiriliike Oy ei saa riittäviä tietoja, se ei saa suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä. Elite Pankkiiriliike Oy voi itse arvioida, minkä merkityksen antaa sille, ettei asiakas anna kaikkia soveltuvuuden arvioimiseksi tarvittavia tietoja.

Hyväksyttävä vastapuoli

Hyväksyttävä vastapuoli voi pyytää Elite Pankkiiriliike Oy:ltä tai sen sidonnaisasiamieheltä kirjallisesti, että sijoittajan suojaksi tarkoitettuja menettelytapasäännöksiä sovellettaisiin sen kanssa tehtäviin liiketoimiin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta. Palveluntarjoaja harkitsee tapauskohtaisesti, suostuuko se esitettyyn pyyntöön. Muissa tapauksissa menettelytapasäännökset ja sijoittajan suojaa koskevat säännökset eivät sovellu hyväksyttäviin vastapuoliin.

11. TIETOJA RAHOITUSVÄLINEISTÄ JA NIIHIN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ

Yleistä rahoitusvälineisiin mahdollisesti liittyvistä riskeistä

Sijoitustoimintaan liittyy aina taloudellinen riski. Tuotto voi jäädä saamatta ja sijoitetun pääoman voi jopa menettää. Ennen sijoituspäätöksen tekemistä asiakkaan on syytä tutustua huolella sijoitusmarkkinoihin ja eri rahoitusvälineisiin sekä muihin sijoitusvaihtoehtoihin. Asiakas vastaa itse omien sijoituspäätöksensä taloudellisista tuloksista.

Tiedoksi sijoituspäätöstä harkitseville:

- Sijoituspäätöstä harkitsevan asiakkaan on syytä perehtyä huolellisesti sijoitustoimintaa koskevan sopimuksen sisältöön ja mahdollisiin riskeihin. Rahoitusvälineisiin liittyvä sijoittaminen ja kaupankäynti tapahtuu asiakkaan omalla vastuulla.
- Rahoitusvälineiden välistä ja sisäistä suhteellista jakoa on syytä tarkkailla jatkuvasti, jotta sijoitussalkun sisältö olisi aina riskiprofiilin kannalta sopiva.

RISKITYYPIT

Markkinariskit

Rahoitusvälineen markkinariski aiheutuu markkinahintojen vaihtelusta. Rahoitusvälineen arvo voi kasvaa tai pienentyä tarjonnan ja kysynnän, sijoittajien kiinnostuksen ja kohde-etuutena olevien tai siihen liittyvien sijoitusten hintojen muuttamisesta. Myös toimialoihin, politiikkaan ja talouteen liittyvillä tekijöillä voi olla vaikutusta. Markkinariski voi vaikuttaa rahoitusvälineen arvoon, olipa kyse koko markkinoiden muutoksesta tai vain sijoituskohtaisesta muutoksesta. Markkinariskejä ovat korko-, osake-, valuutta- tai muu hintariski.

Kansainväliset sijoitukset

Kansainvälisiin tai kansainvälisiä elementtejä sisältäviin sijoituksiin voi kohdistua kyseisten maiden markkinoille ominaisia riskejä, jotka voivat olla erilaisia kuin kotimaan markkinoiden riskit ja joissakin tapauksissa kotimaisia riskejä suuremmat. Kansainvälisten transaktioiden tai ulkomaan valuuttamääräisten sopimusten mahdollisiin tuottoihin tai tappioihin vaikuttavat niin rahoitusvälineen arvon, markkinoiden kuin valuuttakurssienkin muutokset.

- Asiakkaan on itse ryhdyttävä mahdollisiin toimenpiteisiin riskien minimoimiseksi, toisin sanoen sijoituksista aiheutuviin tappioiden estämiseksi.
- Asiakas sitoutuu noudattamaan palvelujen tarjoamista koskevia sopimusehtoja.

Rahoitusvälineisiin liittyvät riskit

Riski tarkoittaa mahdollisuutta saada sijoituksesta voitto tai kärsiä sijoitukseen liittyviä tappiota. Kaikkiin sijoitustuotteisiin liittyy aina riskejä, ja myös matalan riskin sijoitusstrategioihin sisältyy epävarmuustekijöitä. Sijoituksiin liittyvät riskit määräytyvät muun muassa rahoitusvälineen rakenteen ja ominaisuuksien perusteella. Tiettyyn tuotteeseen tai transaktioon liittyvät riskit määräytyvät tuotteen juoksuajan sekä osapuolia koskevien olosuhteiden tai osapuolten välisten suhteiden perusteella. Vaikuttavia tekijöitä ovat myös sijoittajien tarpeet ja tavoitteet, tapa,

erityisesti kehittyvillä markkinoilla hinnat voivat heilahdella voimakkaasti. Kurssierot, pienet kaupankäyntivolyymit ja hinnoittelun suuri hajonta voivat olla tavallisia, samoin ennakoimattomat markkinoiden liikkeet. Kehittyvien markkinoiden läpinäkyvyys, tehokkuus, likviditeetti, markkinainfrastruktuuri, oikeusjärjestelmän luotettavuus ja lain säädäntö ovat usein puutteellisia kehittyneisiin markkinoihin verrattuna.

Luottoriski

Luottoriski on kaiken rahoitustoiminnan perusriski. Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että rahoitusvälineen liikkeeseenlaskija, takaja tai vastapuoli ei kykene maksamaan rahoitusvälineen pääomaa tai tuottoa sopimuksen mukaisesti sijoittajalle takaisin. Luottoriski voi tarkoittaa myös osapuolten luottokelpoisuuden heikkenemistä. Luottoriskiä mitataan yleensä mahdollisella absoluuttisella tappiosummalla.

Selvitysrishti

Selvitysrishti on luottoriski, joka syntyy, kun vastapuoli ei toimita arvonpaperia (tai sen arvoa) sovittujen ehtojen mukaisesti toisen

jolla sijoitus tehdään tai sitä tarjotaan, myydään tai sillä käydään kauppaa, liikkeeseenlaskijan toimintamaa tai kotipaikka, salkun sijoitusten hajautus tai keskittäminen (esimerkiksi eri valuuttoihin, arvopapereihin, maahan tai liikkeeseenlaskijaan sijoitettu summa), transaktion monimutkaisuus ja vipuvaikutus.

Eri rahoitusvälineillä on erilainen riskitaso. Rahoitusvälineillä tapahtuvaa kaupankäyntiä tai rahoitusvälineisiin liittyviä päätöksiä harkitsevien on syytä tuntea sijoitusten tuottoihin liittyvät riskit. Rahoitusvälineisiin liittyvät tärkeimmät riskit on selostettu seuraavassa.

Jäljempänä kuvataan omaisuudenhoidossa käytettävien rahoitusvälineiden ominaisuuksia sekä riskejä. Kuvaus ei ole tyhjentävä eikä se sisällä kaikkia mahdollisia riskejä, joita kuvattuihin rahoitusvälineisiin voi sisältyä.

vastapuolen jo täytettyä omat sopimusveloitteensa. Selvitysrishti on suuri valuuttatransaktioissa ja valuutanvaihtosopimuksissa, koska käteismaksut voidaan suorittaa eri aikoina ja selvittää eri aikavyöhykeissä. Selvitysrishtiä voi sisältyä myös kehittyvien maiden osakekaupankäyntiin. Selvitysrishtiä voi sisältyä erityisesti rahoitusvälineiden kaupankäyntiin kehittyvillä markkinoilla, joilla maksu ja rahoitusvälineen luovutus selvitetään erillään.

Volatiliteettiriskit

Volatiliteetti tarkoittaa arvon nopeaa heilahtelua ylös tai alas. Sijoituksen volatiliteetin kasvaessa myös tappion tai voiton mahdollisuus kasvaa, koska ostojen ja myyntihinnan välillä voi olla isokin ero.

Maksukyvyttömyys

Kaupankäynnin vastapuolena toimivan yrityksen tai transaktioon osallistuvien välittäjien maksukyvyttömyys tai laiminlyönti voi johtaa positioiden likvidointiin tai sulkemiseen ilman asiakkaan suostumusta tai siihen, ettei sijoituksen arvoa palauteta asiakkaalle.

Valuuttariski

Valuuttariski syntyy valuuttakurssien vaihtelusta, joka voi kasvattaa valuuttatransaktioihin sekä ulkomaan valuuttamääriisiin johdannais- ja arvopaperikauppoihin liittyviä voittoja tai näistä transaktioista aiheutuvia tappioita. Suojaus (hedging) voi lisätä tai vähentää valuuttariskiä, mutta se ei välttämättä poista valuuttakurssien vaihtelusta aiheutuvaa riskiä kokonaan.

Korkoriski

Korkoriski aiheutuu korkojen muutoksista. Korot voivat nousta tai laskea. Korkoriski vaikuttaa joukkovelkakirjalainojen arvoon suoremmin kuin osakkeiden arvoon, joten se on merkittävä riski joukkovelkakirjoihin sijoittaneille. Korkoriski tarkoittaa sitä, että arvopaperin, erityisesti joukkovelkakirjan, suhteellinen arvo heikkenee koronnousun seurauksena. Tämä voi vaikuttaa negatiivisesti muihin tuotteisiin. Korkojen noustessa joukkovelkakirjojen hinnat laskevat ja päinvastoin. Tämä perustuu siihen logiikkaan, että korkojen noustessa joukkovelkakirjan omistamiseen liittyvä vaihtoehtokustannus pienenee, koska sijoittavat voit realisoida suurempia tuottoja siirtymällä muihin koronnousua heijastaviin sijoituksiin.

Hyödykeriski

Hyödykeriski tarkoittaa futuurimarkkinoiden arvoon ja futuuri-tuottojen määrään liittyviä epävarmuustekijöitä, jotka aiheuttavat hyödykkeen hintojen vaihtelusta. Hyödykeriski voi sisältyä myös muihin rahoitusvälineisiin. Hyödykkeiden hinnat voivat vaihdella merkittävästikin, jos luonnonmullistukset tai onnettomuudet, kuten maanjäristykset tai tulipalot, vaikuttavat hyödykkeiden tarjontaan tai tuotantoon. Hyödykkeen hintaan voi vaikuttaa myös esimerkiksi selkkkaus tai sotatila, joka heikentää tarjontaa tai tuotantoa. Jos tuotteesta maksettava korko ja/tai lunastushinta määräytyy hyödykkeen hinnan perusteella, hyödykkeen hinnan muutos voi vähentää tuotteesta maksettavaa korkoa ja/tai lunastushintaa. Jos sijoituksen lunastushinta pienenee, tuotteen lunastuksesta maksettava summa voi joissakin tapauksissa olla pienempi kuin kyseiseen tuotteeseen alun perin sijoitettu pääoma.

Oikeudellinen riski

Oikeudellinen riski tarkoittaa sitä, että vastapuoli ei välttämättä noudata lakeja ja asetuksia tai osapuolten välisissä tiedoissa tai

sopimuksissa voi olla puutteita. Näihin lukeutuvat myös oikeudelliset ja verotukseen liittyvät riskit niissä maissa, joihin sijoituksia tehdään.

Lainsäädäntöriski

Kaikkiin sijoituksiin voi kohdistua lainsäädännöllisiä tai rakenteellisia riskejä. Tällainen riski voi aiheutua monista poliittisista, taloudellisista ja muista tekijöistä, eikä sitä voi ennakoita. Siksi riski on suurempi kehittyvillä markkinoilla, mutta se on olemassa aina markkinoista riippumatta. Kehittyvillä markkinoilla viranomaisvalvonta on vähäisempää, samoin liiketoiminnan ja toimialojen käytäntöjä, pörssijä ja OTC-markkinoita koskeva lainsäädäntö.

Veroriski

Verosäännöt ja niiden täytäntöönpano voivat muuttua aika ajoin. Sijoituksiin voi liittyä monimutkaisia sijoittajakohtaisia veroseuraamuksia.

Positioiden välinen korrelaatio

Positioiden välinen korrelaatio on kyseessä, kun vähintään kaksi osapuolten välistä transaktiota kumoaa toisensa. Tällöin yhteen tai useaan transaktioon liittyvä luottoriskin kasvu vähentää vastaavasti toisen transaktion luottoriskiä nettoutusperiaatteen mukaisesti. Rahoitusvälineiden välinen epätäydellinen korrelaatio mahdollistaa suuret voitot tai tappiot suojausstrategiassa ja lisää näin position riskiä.

Operatiivinen riski

Operatiivinen riski, kuten tärkeimpien järjestelmien ja ohjauksen menetelmien (esim. IT-järjestelmien) toimintahäiriö, voi vaikuttaa kaikkiin rahoitusvälineisiin. Liiketoimintariski, erityisesti puutteellisesta tai kehnosta liikkeenjohdosta aiheutuva riski, voi vaikuttaa myös yrityksen osakkeenomistajiin tai sijoittajiin. Henkilöstö- ja organisaatiomuutokset voivat vaikuttaa näihin riskeihin merkittävästi. Operatiivinen riski ei välttämättä näy ulospäin.

Toimialakohtaiset riskit

Toimialakohtainen riski tarkoittaa sitä, että toimialaa koskeva odottamaton tapahtuma vaikuttaa koko toimialan tulokseen ja toimialaan liittyvään rahoitusvälineeseen.

Likviditeettiriski

Rahoitusvälineen likviditeettiin vaikuttavat suo-raan kyseisen välineen kysyntä ja tarjonta ja epä-suorasti myös muut tekijät, kuten markkinahäiriöt (vaikkapa pörssin toimintakatkos) tai infra-struktuuriongelmat, kuten arvopaperien selvitys-prosessin puutteet tai häiriöt. Likviditeettiriski tarkoittaa sitä, että rahoitusvälineen ostaminen tai myyminen voi olla hankalaa määrätynä ajankohtana.

Vipuvaikutusriski

Vipuvaikutusriski tarkoittaa johdannaissopimukseen liittyvää rakennetta, joka aiheuttaa riskin siitä, että jo pienellä kohde-tuuden muutoksella voi olla suuri vaikutus johdannaissopimuk-sen tuottoon ja arvoon (positiivinen tai negatiivinen).

Yritysriski

Yritysriski tarkoittaa rahoitusvälineen liikkeeseen laskeneen yhtiön menestykseen liittyvää riskiä.

SIIJOITUSRAHASTO

Sijoitusrahasto kerää sijoittajien pääoman yhteen ja sijoittaa sen etukäteen määritetyn sijoitusta-voitteen mukaisesti. Sijoitusrahastoja hallinnoivat rahastoyhtiöt, jotka noudattavat toiminnassaan niitä koskevia lakeja ja sääntöjä ja joiden toimintaa valvoo Finanssivalvonta. Rahastoyhtiö sijoittaa keräämänsä pääoman säännöissään määritetyllä tavalla erilaisiin arvopapereihin (yleensä osakkeisiin tai joukkovelkakirjoihin). Sijoitusrahastoon sijoittaminen tarkoittaa sitä, että asiakas merkitsee tai ostaa sijoitusrahaston osuuksia (tai osakkeita) ja hänestä tulee näin rahaston osuu-denomistaja. Useimmissa sijoitusrahastoissa sijoittajat voivat lunastaa omistuksensa milloin tahansa. Lunastussäännöt on selostettu rahastoesitteessä.

Sijoitusrahastoja on monentyyppisiä riippuen sijoitusrahaston sijoituspolitiikasta. Erityyppisiä sijoitusrahastoja ovat esimerkiksi korkorahastot, osakerahastot, yhdistelmärahastot, rahastojen rahastot, alueelliset rahastot, toimialarahastot, hedge-rahastot, indeksirahastot ja kansainväliset rahastot. Sijoitusrahastoissa voi olla sekä tuotto että kasvuosuuksia. Sijoitusrahaston tuotto allokoidaan ja maksetaan tuotto-osuuksien omistajille. Jos kyse on kasvuosuuksista, ei kasvuosuuksien osuudenomistajille makseta tuottoa, vaan kasvuosuuksille kuuluva tuotto lisätään kasvuosuuksien arvoon, ja uudelleen sijoitetaan kasvuosuuksien arvon kasvattami-seksi.

Rahastot voidaan jakaa UCITS-rahastoihin ja muihin kuin UCITS-rahastoihin. UCITS-rahastot noudattavat sijoitusrahastodirektiiviä, joka sisältää tiettyjä sijoitusten ja riskien hajauttamista koskevia määräyksiä. Jotkin rahastot, kuten vaik-kapa hedge-rahastot tai kehittyville markkinoille sijoittavat erikoissijoitusrahastot voivat poiketa UCITS-standardeista, joten ne ovat riskialttiimpia. Tämän on syytä pitää mielessä rahastokohdetta valittaessa. Rahaston esitteessä on tiedot siitä, onko kyseessä UCITS- vai muu rahasto.

Rahaston riskitaso riippuu rahaston sijoitusstrategiasta ja siten sijoituskohteista. Jotkin sijoitus-tuotteet ovat riskialttiimpia kuin toiset. Esimerkiksi osakkeisiin ja rahamarkkinavälineisiin sijoit-taviin rahastoihin vaikuttavat markkinahintojen ja lainsäädännön muutokset, taloudellinen tilan-ne sekä epäsuotuisat poliittiset ja taloudelliset tekijät. Myös korko- ja suhdannevaihtelu sekä verosäännöt ja lait voivat vaikuttaa sijoituksen tuottoon. Ulkomaisiin yhtiöihin, high yield -lainoihin, kehittyville mark-

kinoille, voimakkaan kasvun rahastoihin, hajauttamatto-miin/keskitettyihin rahastoihin ja pienten sekä keskisuurten yritysten osakkeisiin tehtäviin sijoit-tuksiin liittyy lisäksi joitakin riskejä, joita on käsitelty rahastoesitteessä. Joukkovelkakirjalainasijoitukseen kohdistuu korkoriski; toisin sanoen koron noustessa joukkovelkakirjojen hinta ja siten myös pitkän koron rahaston arvo voi laskea ja sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman arvon. Rahastot ovat pääsääntöisesti likvidejä päivittäin, mutta rahastojen likvidiyyttä voi olla rajoitettu rahaston säännöissä esimerkiksi poikkeuksellisten markki-natilanteiden varalta rahasto-osuudenomistajien edun vuoksi tai rahaston harjoittaman sijoituspolitiikan vuoksi (likviditeettiriski). Sen lisäksi erikoissijoitusrahastojen osuuksien lunastukset voivat olla mahdollisia vain tiettyinä ajankohtina esim. kerran kuukaudessa tai harvemmin. Vieraan valuutan määräisten rahastojen arvoon vaikuttavat myös valuuttakurssimuutokset (valuuttariski). Rahastot voivat käyttää sijoitustoiminnassaan myös johdannaisia. Rahaston varoista peritään sen toimintaan liittyvät kulut, kuten hallin-nointi- ja säilytyspalkkiot, joiden suuruus vaihtelee rahastosta riippuen, ja ne yksilöidään yksin-kertaistetussa rahastoesitteessä. Yksinkertaistetus-sa rahastoesitteessä on kuvattu sijoitusrahaston ominaisuuksia ja siihen liittyviä riskejä.

Pitkän koron rahastot

Pitkän koron rahastoilla ei ole kiinteää maturi-teettä tai määritettyä koronmaksuaikataulua, koska kohde-etuutena olevia joukkovelkakirjalaino-ja ostetaan ja myydään toissijaisilla markkinoilla jatkuvasti. Tämän vuoksi pitkän koron rahastot ovat erityisen herkkiä kokonmuutosten vaikutuksille joukkovelkakirjalainojen hintoihin.

Pitkän koron rahastojen tuotto-odotukset mää-räytyvät paljolti korkojen kehityksen mukaan. Korkojen noustessa joukkovelkalinakirjojen arvo laskee, mikä puolestaan vaikuttaa rahaston tuottoon. Korkoriski on helpompi ymmärtää, jos tietää, mitä duraatio tarkoittaa. Duraatio on yksinkertaisesti tapa mitata pitkän koron rahaston herkkyyttä korkojen muutoksille. Pitkä duraatio tarkoittaa sitä, että rahasto on herkkä muutoksille.

Vaikka useimmat pitkän koron rahastot hajauttavat luottoris-kiä, on silti syytä muistaa, että rahaston painotettu keskimääräinen luottoluokitus vaikuttaa rahaston volatilateettiin. Luottoluo-

kitukseltaan alhaisten joukkovelkakirjalainojen tuotto-odotus on korkea, mutta niiden volatilateetti on suurempi. Joukkovelkakirjalaino-ja, joilla on hyvin alhainen sijoitusluokitus tai ei minkään-laista luokitusta, kutsutaan myös roskalainoiksi. Niiden volatilateetti on usein hyvin suuri.

Joidenkin pitkän koron rahastojen volatilateetti voi olla pienempi kuin osake- tai yhdistelmä-rahastojen, mutta samalla niiden tuottopotentiaali on yleensä vastaavasti pienempi. Niihin kohdis-tuu tappioriski esimerkiksi siinä tapauksessa, että joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskija ei pysty maksamaan lainaa takaisin tai korkojen muutok-set muuttavat joukkovelkakirjojen hintaa.

Yhdistelmärahasto

Yhdistelmärahasto sijoittaa varoja osakkeisiin, joukkovelkakirjalainoihin ja rahamarkkinaväli-neisiin (käteinen) määritettyjen tavoitteiden mu-kaisesti. Yhdistelmä- eli hybridirahastot yhdistä-vät kasvu- ja tuottotavoitteet sijoittajia varten tekemällä sijoituksia sekä osakkeisiin että jouk-kovelkakirjalainoihin. Hajauttamalla sijoitukset rahasto voi suojautua osakemarkkinoiden las-kusuhdanteiden vaikutuksilta. Toisaalta sen tuotto-odotus on pienempi kuin esimerkiksi puhtaan osakerahaston tuotto markkinoiden nousukaudella.

Yhdistelmärahaston riskit ovat varsin pienet, koska osake-, joukkovelkakirjalaina- ja käteissi-joitusten riskitaso on erilainen. Yhdistelmärahasto-ihin kohdistuva riski määräytyy sijoituskohteiden suhteellisen osuuden ja keskinäisten vaikutusten mukaan.

Osakerahasto

Osakerahastot sijoittavat varoja pääasiassa osak-keisiin, yleensä kantaosakkeisiin. Sijoituskohteiksi valitaan yleensä osakkeita, joiden tuotto on pit-källä aikavälillä ollut keskimääräistä parempi, mutta osakkeiden kurssivaihtelu on usein ollut suurempi kuin joukkovelkakirjalainojen ja käteis-vastikkeiden. Osakerahastot voivat kuitenkin olla herkkiä vaihtelulle, ja osakkeiden hinnat voivat muuttua merkittävästi suuntaan tai toiseen päivätasolla.

Kaikkiin osakerahastoihin kohdistuu riskejä, jotka aiheutu-vat esimerkiksi osakkeita liikkeeseen laskeneiden yhtiöiden taloudellisesta tilasta sekä yleisestä talous- ja markkinatilanteesta.

Eri osakelajeihin liittyy erilaisia riskejä. Esimerkiksi pieniin tai keskisuuriin yrityksiin sijoitaviin rahastoihin kohdistuu ylimääräinen riski, koska sijoitusten tuottoa ei voi ennakoita. Yritykset voivat kärsiä merkittäviä tappioita, joiden seurauksena osakekurssit voivat vaihdella. Myös toimialarahastoihin liittyy riskejä, koska sijoitukset keskittyvät tiettyyn markkinoiden osaan. Osakerahaston arvoon vaikuttavia riskejä ovat lisäksi sijoituskohteena olevia yrityksiä koskevat uutiset, talouden kehitys ja korkojen muutokset, samoin hintavaihtelu, markkinamekanismien muutokset ja ulkoiset tekijät, jotka voivat aiheuttaa muutoksia osakekursseihin.

Absoluuttisentuoton rahastot eli hedgerahastot

Absoluuttisentuoton rahastot eli hedge-rahastot käyttävät riskialttiita tekniikoita, kuten lainanottoa, lyhyeksi myyntiä, velka-

vivun käyttöä, auto-matisoituja kaupankäyntimenetelmiä, vaihtoso-pimuksia, arbitraasistrategioita ja johdannaisia ja pyrkivät siten saavuttamaan merkittävää tuottoa sijoituksille. Hedge-rahastojen toiminta on usein vähemmän säänneltyä kuin muiden sijoitusrahastojen toiminta, joten niillä on mahdollisuus asettaa aggressiivisia sijoitustavoitteita. Hedge-rahastot voivat käyttää monenlaisia sijoitusstrategioita. Ne voivat olla myös rekisteröimättömiä, yksityisesti omistettuja ja hallinnoituja, korkean riskitason varallisuuskokonaisuuksia (ei laissa säänneltyjä sijoitusrahastoja), jotka on suunnattu varakkaille ja kokeneille sijoittajille.

Rahamarkkinarahasto

Rahamarkkinarahasto on yleensä turvallinen sijoituskohte, jossa sijoitukset voidaan helposti muuttaa käteiseksi. Riskit ovat vähäi-

STRUKTUROIDUT TUOTTEET

Pääomaturvat tai -turvaamattomat indeksilainat

Strukturoiduilla tuotteilla tarkoitetaan yleensä joukkolaina- tai talletusmuotoisia sijoituksia, jotka muodostuvat pääsääntöisesti korkokomponentista ja riskillisestä johdannaiskomponentista tai muusta riski-pitoisesta osasta. Strukturoidun tuotteen tuotto on yleensä sidottu valittujen kohde-etuuksien kehitykseen. Kohde-etuuksina voivat olla esim. osakkeet, osakeindeksit, korko, rahastot, valuutat, hyödykkeet, luottoriski tai näiden erilaiset yhdistelmät. Näihin yhdistelmäinstrumentteihin kohdistuu siihen sisältyviä tuotteita koskevat riskit. Niinpä näihin tuotteisiin voi kohdistua suurempi riski kuin yhdistelmän muodostaviin yksittäisiin väli-neisiin.

Strukturoidut tuotteet voivat olla rakenteeltaan hyvin monimutkaisia kuten myös pääomaturvaamattomia, joten sijoittajan tulee perehtyä sijoituskohteen ominaisuuksiin ja riskeihin huolellisesti ennen sijoituspäätöksen tekemistä.

Näihin yhdistelmäinstrumentteihin kohdistuu siihen sisältyviä tuotteita koskevat riskit. Niinpä näihin tuotteisiin voi kohdistua suurempi riski kuin yhdistelmän muodostaviin yksittäisiin väli-neisiin.

Yleisimpänä strukturoituna tuotteena pidetään indeksilainaa, jossa sijoittajalla on mahdollisuus saada tuottona tietty prosenttimääräinen osuus kohde-etuudeksi valitun viiteindeksin (esim.

osa-keindeksi) mahdollisesta positiivisesta kehityksestä. Lainan kohde-etuuksien arvo voi laina-aikana kehittyä positiivisesti tai negatiivisesti.

Tuottorakenne saattaa joskus sisältää vipuvaikutuksia, joiden vuoksi jo pienillä kohde-etuuksien kehityksen muutoksilla voi olla suuri vaikutus strukturoidun tuotteen arvoon ja tuottoon (vipuvaikutusriski).

Tuoton laskentaan vaikuttavat myös koronlas-kentaperusteet sekä mahdolliset tuottokertoimet. Koska strukturoituun tuotteeseen yleensä sisältyy korkokomponentti, kuten strukturoidun joukko-velkakirjalainan osalta on aina tilanne, liittyy tuotteeseen korkoriski. Markkinakorkojen lasku nostaa indeksilainan jälkimarkkina-arvoa ja koronlas-tason nousu puolestaan laskee sitä muiden tekijöiden pysyessä ennallaan.

Indeksilainat on suunniteltu pidettäväksi eräpäivään saakka. Mikäli sijoittaja myy tällaisen sijoituksen ennen eräpäivää, hänellä on markkinakehitykseen (markkinariski) ja jälkimarkkinoiden likviditeettiin liittyvä riski (likviditeettiriski). Jälkimarkkinahinta voi myyntitilanteessa olla matalampi kuin lainaa merkittäessä, joten riskinä on, että sijoituksesta aiheutuu sijoittajalle pää-omatappiota.

Tiettyjä Indeksilainoja voi olla vaikeaa tai mahdotonta myydä tiettyinä aikoina. Liikkeeseenlaskijalla voi olla lainaheitojen

set ja tuotto-odotukset verrattain pienet. Toisin kuin pankkitilin tuottoa, rahamarkkinarahastojen tuottoa ei voi taata, vaikka niihin sisältyvä riski on pienempi kuin muissa rahastoissa.

Rahastojen rahasto

Rahastojen rahasto sijoittaa varoja muihin rahastoihin. Rahastojen rahastoja on erilaisia, ja niiden riskeihin ja tuotto-odotuksiin vaikuttavat sijoituskohteena olevat rahastot. Rahastojen rahastoissa on huomattava, että kokonaispalkkio näissä muodostuu rahastojen rahastosta sekä alla olevien rahastojen palkkioista.

mukaan oikeus maksaa laina ennen aikaisesti takaisin, jolloin on myös mahdollista, että takaisinmaksettava määrä on nimellisarvoa matalampi. Sijoittajan tulee kiinnittää huomiota mahdollisiin kaupankäyntirajoitteisiin sekä liikkeeseenlaskijan ennakkaiseen takaisinmaksuoikeuteen ennen sijoituspäätöstä.

Indeksilainaan liittyy aina myös liikkeeseenlaski-jasta johtuva luottoriski. Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, ettei liikkeeseenlaskija indeksi-lainan erääntyessä pysty täyttämään maksuvelvoitteitaan eli maksamaan sijoittajalle lainan nimellispääomaa tai/ja tuottoa. Luottokelpoisuusluokitus on yksi tapa arvioida luottoriskiä, mutta on syytä muistaa, että luottokelpoisuusluokitus saattaa muuttua tai se saatetaan poistaa milloin tahansa.

Jos indeksilainaa lasketaan liikkeeseen muussa valuutassa kuin euroissa, liittyy lainaan tältä osin myös valuuttariski. Myös kohde-etuudet voivat sisältää valuuttariskiä.

Valtion talletussuoja ei koske indeksilainoja.

Sertifikaatit

Sertifikaatti on arvopaperistettu johdannainen, jonka tuotto profiili vaihtelee tuotteittain. Sertifikaatteja on kahta tyyppiä, listatut ja ei-listatut sertifikaatit. Sertifikaatin kohde-etuutena voi olla esim. osake, indeksi, hyödyke tai näiden yhdistelmä. Listatuilla sertifikaateilla käydään kauppaa pörssissä, niille on olemassa lik-

vidi jälkimarkkina, ja ne ovat juoksuajaltaan yleensä muutaman kuukauden mittaisia. Ei-listatuille sertifikaateille on olemassa rajattu pörssin ulkopuolinen jälkimarkkina, tai ei ollenkaan jälkimarkkinaa, ja niiden juoksuaika voi olla useita vuosia. Ei-listatut sertifikaatit ovat tyypillisesti tiettyyn markkinanäkemykseen räätälöityjä sijoituksia.

Sertifikaateille on tunnusomaista hyvin korkea riskitaso ja vipuvaikutus. Merkintähintaa eli sijoitettua pääomaa ei palauteta missään olosuhteissa. Mahdollinen tuotto maksetaan sertifikaattiehtojen mukaisesti eräpäivänä ja tuotto voi olla moninkertainen suhteessa sijoitettuun pääomaan sertifikaatin kohde-etuuden arvonnousteissa. Sertifikaattiin sijoittavan on varauduttava siihen, että sertifikaatti voi eräpäivänä olla arvoton. Mikäli sertifikaattikohtaisten ehtojen mukaan eräpäivänä laskettu kohde-etuuden tuotto on nolla tai negatiivinen, sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman sekä maksamansa kulut ja palkkiot kokonaan. Mikäli sertifikaattikohtaisten ehtojen mukaisesti laskettu kohde-etuuden tuotto on positiivinen, mutta sertifikaatin erääntymisarvo on pienempi kuin sertifikaatista maksettu hinta kuluineen, on sijoitus tappiollinen suhteessa sijoitettuun pääomaan. Mikäli sertifikaattikohtaisten ehtojen mukaisesti laskettu kohde-etuuden tuotto on positiivinen ja sertifikaatin erääntymisarvo on suurempi kuin sertifikaatista maksettu hinta kuluineen ja palkkioineen on sijoitus voitollinen suhteessa sijoitettuun pääomaan.

Tyypillisimpiä sertifikaatteihin liittyviä riskejä ovat markkinariski, vipuvaikutusriski, luottoriski, likviditeettiriski, ennakoinen takaisinmaksuriski (takaisinmaksu-hinta voi olla merkintähinta pienempi) (ei listatut) ja mahdollisesti valuuttariski. Sertifikaatteihin kohdistuvat myös sertifikaatin kohde-etuuksiin liittyvät riskityypit, joita on kuvattu edellä.

Warrantit

Warrantti on arvopaperistettu johdannainen, jonka tuotto profiili vaihtelee tuotteittain. Warrantti voi olla listattu tai listaamaton. Ei-listatut warrantit ovat tyypillisesti tiettyyn markkinanäkemykseen räätälöityjä sijoituksia. Warrantin kohde-etuutena voi olla esim. osake, indeksi, hyödyke tai näiden yhdistelmä. Listatuilla warrantteilla on yleensä likvidi jälkimarkkina ja niiden juoksuaika on lyhyehkö. Ei-listatuille warrantilla on olemassa rajattu pörssin ulkopuolinen jälkimarkkina, tai ei ollenkaan jälkimarkkinaa, ja niiden juoksuaika voi olla useita vuosia. Warrantissa voidaan käyttää vipuvaikutusta, mistä syystä niiden arvo voi

vaihdella suuresti.

Warrantteihin liittyy korkea riski. Merkintähintaa eli sijoitettua pääomaa ei palauteta missään olosuhteissa. Ei-listatun tiettyyn markkinanäkemykseen räätälöidyn warrantin mahdollinen warranttiehtojen mukaisesti laskettu tuotto maksetaan eräpäivänä. Warranttiin sijoittavan on varauduttava siihen, että Warrantti voi eräpäivänä olla arvoton. Mikäli warranttikohtaisten ehtojen mukaan eräpäivänä laskettu kohde-etuuden tuotto on nolla tai negatiivinen, sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman sekä maksamansa kulut ja palkkiot kokonaan. Mikäli warranttikohtaisten ehtojen mukaisesti laskettu kohde-etuuden tuotto on positiivinen, mutta warrantin erääntymisarvo on pienempi kuin warrantista maksettu hinta kuluineen, on sijoitus tappiollinen suhteessa sijoitettuun pääomaan. Mikäli warranttikohtaisten ehtojen mukaisesti laskettu kohde-etuuden tuotto on positiivinen ja warrantin erääntymisarvo on suurempi kuin warrantista maksettu hinta kuluineen ja palkkioineen on sijoitus voitollinen suhteessa sijoitettuun pääomaan.

Pörssinoteerattu ostowarrantti erääntyy arvotto-mana, jos kohde-etuuden arvo on eräpäivänä warrantin toteutushintaa alhaisempi. Myyntiwarrantti puolestaan erääntyy arvottomana, jos kohde-etuuden arvo on eräpäivänä warrantin toteutushintaa korkeampi.

Tyypillisimpiä warrantteihin liittyviä riskejä ovat markkinariski, vipuvaikutusriski, luottoriski ja valuuttariski. Ei-listattuihin warrantteihin liittyy lisäksi ennakoinen takaisinmaksuriski (takaisinmaksu-hinta voi olla merkintähinta pienempi) ja likviditeettiriski. Warranttiin kohdistuvat myös warrantin kohde-etuuksiin liittyvät riskityypit, joita on kuvattu edellä.

12. VEROTUS

Asiakas vastaa aina itse sijoitustoimintaansa liittyvistä veroseuraamuksista, mistä syystä asiakkaan tulee huolellisesti ennen sijoituspäätöksen tekemistä perehtyä rahoitusvälineeseen liittyvään verotukseen. Asiakkaan tulee tarvittaessa kääntyä veroasiantuntijan puoleen. Lisätietoja verotuksesta saa omasta verotoimistosta sekä verohallinnon Internet-sivuilta www.vero.fi.

13. ASIAKASNEUVONTA JA OIKEUSSUOJAKEINOT

Palveluun liittyvissä kysymyksissä asiakkaan tulee aina ottaa yhteyttä ensisijaisesti Elite Pankkiiriliike Oy:n pääkonttoriin. Asiakkaan tulee viipymättä ilmoittaa Elite Pankkiiriliike Oy:lle palveluun liittyvästä virheestä ja siihen mahdollisesti liittyvästä vaatimuksestaan. Jos Elite Pankkiiriliike Oy:n ja asiakkaan välillä ei päästä neuvotellen ratkaisuun, voi asiakas pyytää Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta apua tilanteen selvittämisessä tai viedä erimielisyyden ratkaistavaksi arvopaperilautakuntaan. Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan Internet-osoite on www.fine.fi.

Arvopaperilautakunta neuvoo, ohjaa ja etsii ratkaisuja asioissa, jotka koskevat arvopaperimarkkinalainsäädäntöä ja siihen liittyvien viranomaismääräysten sisältöä, sijoituspalvelusopimusten ehtojen soveltamista, hyvää arvopaperikauppatapaa sekä muuta arvopaperikäytäntöä. Palvelu on maksutonta ja on käytössä kaikille ei-ammattimaisille sijoittajille, jotka ovat asiakassuhteessa sijoituspalveluyritykseen, pankkiin tai rahastoyhtiöön. Lisätietoja saa Arvopaperilautakunnan Internet-sivuilta www.arvopaperilautakunta.fi.

elite

PANKKIIRILIIKE

Elite Pankkiiriliike Oy

Pääkonttori:
Eteläesplanadi 22 C, 4. krs.
00130 Helsinki

Hallintokeskus:
Kalevankatu 9 B, 2. krs.
60100 Seinäjoki

Asiakaspalvelu:
Puh. 0201 558 610
asiakaspalvelu@elitepankkiiriliike.fi

www.elitepankkiiriliike.fi